

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

de voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Plesmanweg 1-6
2597 JG Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk
IENM/BSK-2011/174632

Uw kenmerk
2011Z26652

Datum 10 februari 2012
Betreft Vragen van kamerlid De Mos naar aanleiding van het artikel
'Atsma; Nederland komt niet onder CO2-taks uit'

Geachte voorzitter,

Hiermee beantwoord ik de vragen die Kamerlid De Mos heeft gesteld over het artikel 'Atsma; Nederland komt niet onder CO2-taks uit' (Volkskrant, 14 december 2011).

1. Bent u bekend met het bericht 'Atsma; Nederland komt niet onder CO2-taks uit'(*)?
  1. Ja. Ik heb deze uitspraak gedaan in een overleg met uw Kamer.
2. Bent u bereid om bij alle 27 'kamers' in Europa langs te gaan en u er hard voor te maken dat alle 27 lidstaten zich tegen het ETS uitspreken in de huidige vorm? Zo neen, waarom niet?
3. Wat is de sanctie vanuit Europa als Nederland weigert de wetgeving over ETS in de luchtvaart door te voeren?
4. Bent u bereid de invoering van het ETS in Nederland te weigeren en zo nodig, in samenspraak met de Nederlandse luchtvaartsector, de genoemde sanctie te aanvaarden om zo de mainportfunctie van Schiphol te behouden en de Nederlandse luchtvaartsector te beschermen? Zo neen, waarom niet?
5. Indien u hiertoe niet bereid bent, hoe strookt dit dan met de uitspraak dat 'de handtekeningen –onder het ETS akkoord- in de verwachting en de veronderstelling, en misschien wel de stellige overtuiging, zijn gezet dat het ETS voor de luchtvaart een mondiaal akkoord was en mondiaal draagvlak zou krijgen' en dat 'dat de intentie was, is en blijft'? En hoe verhoudt dit zich met de aangenomen motie De Mos (**), waarin een Kamermeerderheid heeft uitgesproken een gelijk speelveld te willen voor de Nederlandse luchtvaartsector?
6. Gaat u in de toekomst akkoord met (mede) uw plan om het ETS voor de scheepvaart in te voeren zelfs als dit niet mondiaal gebeurt?

2. t/m 6. Ik refereer hierbij aan het Algemeen Overleg d.d. 14 december 2011 over de Milieuraad van 19 december. Zoals ik ook toen heb aangegeven, heeft Nederland in 2008 de ETS-richtlijn ondertekend, net zoals alle andere landen dat gedaan hebben. De richtlijn is inmiddels in nationale wetgeving geïmplementeerd en daarmee zijn wij hieraan gehouden. In hetzelfde overleg heb ik aangegeven, dat Nederland op verschillende momenten, zoals tijdens de Transportraad, zijn zorgen uit over de reactie van derde landen en de Commissie vraagt om in te zetten op het voorkomen hiervan. Om eventuele negatieve consequenties voor Nederland te voorkomen is het van groot belang met derde landen in gesprek te blijven. Tijdens de klimaattop in Durban is een afspraak gemaakt over een proces om een nieuw bindend instrument te ontwikkelen, toepasselijk voor alle landen en ik hoop dat dit ook helpt in de luchtvaartdiscussie. Immers, het heeft mijn sterke voorkeur om vanuit level playing field te komen tot een mondiaal systeem. Ook blijf ik de Commissie aanspreken op het nemen van concrete stappen om sancties te voorkomen en er alles aan te doen om zich samen met de lidstaten in te zetten voor het tot stand brengen van een mondiaal systeem. Tot slot heb ik tijdens dit overleg aangegeven dat hetgeen ik over de luchtvaart zeg ook geldt voor de ETS-gerelateerde ontwikkelingen in de zeescheepvaart.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

Joop Atsma